

פדריקו גרסייה לורקה ודבר לא נשמע מלבד בכי מספרדית: דורי מנור

הגיטרה

מתחיל הבכי
של הגיטרה.
מתנפצות כוסיות
השחר.
מתחיל הבכי
של הגיטרה.
אין טעם
להשתיק אותה.
היא בוכה חדגונית
כפי שבוכים המים
כפי שבוכה הרוח
על מישורי השלג.
מבכה דברים
רחוקים.
חולות דרום חמים
הפמהים לקמליות לבנות.
בוכה על חץ נטול מטרה,
על ערב בלי בקר,
על הצפור הראשונה שמתה
על הענף.
הו, גיטרה,
לב משסף
בחמש חרבות.
(מתוך "ספר השירים")

שיר הפרש

קורדובה
רחוקה ובודדת.

סוס שחר, ירח גדול,
זיתים בתרמילי.
אף שידועות לי הדרכים,
לעולם לא אגיע לקורדובה.

מבעד לעמק, מבעד לרוח,
סוס שחר, ירח אדם,
המות נועץ בי מבט
ממגדליה של קורדובה.

אי, ארכה הדרך!
אי, סוסי האמיץ!
כמה אורב לי המות
לפני שאגיע לקורדובה.

קורדובה,
רחוקה ובודדת.

(מתוך "שירים 1921-1924")

הוא מת עם עלות השחר

לִיל אַרְבַּעַה יְרָחִים
וְעֵץ אֶחָד בּוֹדֵד,
עִם שָׁמֶשׁ אַחַת בּוֹדֶדֶת
וְצִפּוֹר בּוֹדֶדֶת אַחַת.

בְּבִשְׂרֵי אֲנִי מִחַפֵּשׁ
אֶת עֵקְבוֹת שְׂפָתֶיךָ.
הַמַּעֲיֵן מְנַשֵּׁק אֶת הָרוּחַ
בְּלִי לִגְעַת בּוֹ.

אֶת ה"לֹא" שֶׁהִשְׁבַּתְתָּ לִּי
בְּכַף יָדֵי אֲנִי נוֹשֵׂא
כְּמוֹ לִימוֹן שֶׁעוֹנָה
כְּמַעֲט כְּמַעֲט לְבָן.

לִיל אַרְבַּעַה יְרָחִים
וְעֵץ אֶחָד בּוֹדֵד.
עַל חֵד שֶׁל מַחַט אַחַת
אֲהַבְתִּי מִסְתוֹבְבֶת!

(מתוך "שירים 1921-1924")

לאיסידורו דה בלאס

אינָה מאַמֶץ!
 אינָה מאַמֶץ עוֹשֶׂה הַסּוֹס
 לְהִיּוֹת כָּלֵב!
 אינָה מאַמֶץ עוֹשֶׂה הַכָּלֵב לְהִיּוֹת סְנוּנִית!
 אינָה מאַמֶץ עוֹשֶׂה הַסְּנוּנִית לְהִיּוֹת דְּבוּרָה!
 אינָה מאַמֶץ עוֹשֶׂה הַדְּבוּרָה לְהִיּוֹת סוֹס!
 וְהַסּוֹס,
 אינָה קוֹץ חֵד הוּא שׁוֹלֵף מֵהַוֶּרֶד!
 אינָה וֶרֶד אָפֵר מֵתְנוּסָס מֵלְעוֹ!
 וְהַוֶּרֶד,
 אינָה עֵדֶר שֶׁל אֹרֹת וְשֶׁל צֹחֹת הוּא קוֹשֶׁר
 בְּסֶפֶר הַחַי שֶׁל גִּזְעוֹ!
 וְהַסֶּפֶר,
 אֵילוּ פְּגִינּוֹת קִטְנִים הוּא חוֹלֵם בְּעֵרוֹתוֹ!
 וְהַפְּגִינּוֹת הַזְּעִירִים,
 אינָה יֶרֶח בְּלִי אֲרוֹת, אֵילוּ גּוֹפּוֹת עֵרְמִים,
 אינָה עוֹר נִצְחִי וְסִמֵּק הֵם יוֹצְאִים לְחַפְּשׁוֹ!
 וְאַנִּי בְּקִצֵּה הַגֶּג,
 אינָה מְלֶאכֶה שֶׁל לְהַבּוֹת אֲנִי מְחַפֵּשׁ, וְהוּא אֲנִי!
 אֲבָל קֶשֶׁת הַגָּבֶס,
 כִּמָּה גְּדוּלָה, כִּמָּה סְמוּיָה מִן הָעֵינַן, כִּמָּה זְעִירָה,
 בְּלִי מְאֶמֶץ!

(מתוך "משורר בניו־יורק")

גִּסְלָה עַל הַיֶּלֶד הַמֵּת

בְּכָל יוֹם לְפָנוֹת עָרַב בְּגִרְנָדָה,
בְּכָל יוֹם לְפָנוֹת עָרַב מֵת יֶלֶד.
בְּכָל יוֹם לְפָנוֹת עָרַב יוֹשְׁבֵי הַמַּיִם
לְפִטְפֹט עִם חֲבֵרֵיהֶם.

לְמֵתִים יֵשׁ כְּנָפִים שֶׁל טַחֵב,
הַרוּחַ הַמְעַנְנָת וְהַרוּחַ הַצְּלוּלָה
הֵן שְׁנֵי פְסִיּוֹנִים הַדּוֹאִים עַל פְּנֵי הַמַּגְדָּלִים,
וְהַיּוֹם הוּא נֶעַר פְּצוּעַ.

בְּאֲוִיר לֹא נוֹתֵר וְלוֹ קִמְץ עֶפְרוֹנִים
כְּשֶׁפִּגְשָׁתִי אוֹתָךְ בְּמַעְרוֹת הַיַּיִן.
לֹא נוֹתֵר אֶף פְּרוּר שֶׁל עֵנָן בְּעֶפֶר
כְּשֶׁאֲתָה טְבֵעֵת בְּנֶהָר.

נְפִיל שֶׁל מַיִם צָנַח עַל הַהָרִים,
וְאֵת הָעֵמֶק כָּתְרוּ כְּלָבִים וְחִבְצָלוֹת.
בְּצִלָּן הַסָּגֵל שֶׁל כַּפּוֹת יָדַי,
גּוֹפֶךְ הַמֵּת עַל הַגְּדָה הָיָה מְלֵאךְ צָנָה גְּדוֹל.

(מתוך "דיוואן התמרית")

קְסִידָה עַל הַבְּכִי

סְגַרְתִּי אֶת הַמְרַפֶּסֶת
כְּדֵי לֹא לְשִׁמֵּעַ אֶת הַבְּכִי,
אָבֵל מִבְּעַד לְקִירוֹת הָאֲפֹרִים
דָּבַר לֹא נִשְׁמַע מִלְּבַד בְּכִי.

מְעַט מְאֹד מִלְּאֲכִים שָׂרִים,
מְעַט מְאֹד כְּלָבִים נוֹבְחִים,
וּבְכֶף יְדֵי יֵשׁ מְקוֹם לְאֶלֶף כְּנֹרוֹת.

אָבֵל הַבְּכִי הוּא כְּלָב עֵנְקִי,
הַבְּכִי הוּא מְלֶאֶךְ עֵנְקִי,
הַבְּכִי הוּא כְּנֹר עֵנְקִי,
הַדְּמָעוֹת שְׂמוֹת זְמַם לְרוּחַ,
וְדָבַר לֹא נִשְׁמַע מִלְּבַד בְּכִי.

(מתוך "דיוואן התמרית")

קסידה על השושנה

השושנה

לא חפשה את הזריחה:
כמעט נצחית על הגבעול,
היא חפשה דבר אחר.

השושנה

לא חפשה לא מדע ולא צל:
קוגבול בין בשר וחלום,
היא חפשה דבר אחר.

השושנה

לא חפשה את השושנה:
זקופה בלי תנועה בשמים,
היא חפשה דבר אחר.

(מתוך "דיוואן התמרית")